

SUHTAUTUMINEN PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN

Kysymys sosialidemokratian suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin kuuluu niin sanottuihin „yleisiin” eli „teoreettisiin” kysymyksiin, s.o. kysymyksiin, jotka eivät liity välittömästi mihinkään niistä tietyistä käytännöllisistä tehtävistä, joita puolueella on ratkaistavanaan nykyhetkellä. Menshevikit ja bundilaiset vastustivat vimmatusti tällaisten kysymysten ottamista VSDTP:n Lontoon edustajakokouksen päiväjärjestykseen, ja fraktioiden ulkopuolella oleva Trotski valitettavasti tuki heitä siinä. Puolueemme opportunistinen siipi, samoin kuin muidenkin sosialidemokratisten puolueiden opportunistinen siipi, puolusti edustajakokouksen „asiallista”, „käytännöllistä” päiväjärjестystä. Se vieroksui „yleisiä laajoja” kysymyksiä. Se unohti, että ainoaa, todella käytännöllistä politiikkaa on loppujen lopuksi syvästi periaatteellinen politiikka. Se unohti, että ken käy käsiksi osittaiskysymyksiin ratkaisematta ennen sitä yleisiä kysymyksiä, tulee tietämättään ehdottomasti „törmäämään” joka askeleella näihin yleisiin kysymyksiin. Ja kun jokaisessa erillisessä tapauksessa joudutaan sokeasti törmäämään niihin, niin se merkitsee oman politiikan alistamista mitä pahimmille horjahteluille ja periaatteettomuudelle.

Bolshevikien, jotka vaativat hyvin useiden „yleisten kysymysten” ottamista edustajakokouksen päiväjärjestykseen, onnistui puolalaisten ja latvialaisten avulla saada käsiteltäväksi vain yksi kysymys: suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin. Ja tästä kysymyksestä ei tullut ainoastaan edustajakokouksen kaikkien periaatteellisten kysymysten, vaan sen kaiken muunkin työn keskeisin kysymys. Niin siinä kävi ja niin siinä pitikin käydä juuri sen tähden, että niissä kysymyksissä, jotka koskevat proletariaatin käytän-

nöllistä politiikkaa Venäjän vallankumouksessa, miltei kaikkien ja ehdottomasti kaikkien oleellisten erimielisyyksien, kaikkien mielipide-eroavaisuuksien todellisena lähteenä on ollut se, että on arvioitu eri tavalla suhtautumismme ei-proletaarisiin puolueisiin. Aivan Venäjän vallankumouksen alusta alkaen sosialidemokratian keskuudessa hahmottui kaksi perusmielipidettä vallankumouksen luonteesta ja proletariaatin tehtävistä siinä. Jos joku ryhtyy erittelemään VSDTP:n taktillisia erimielisyyksiä kajoamatta näiden perusmielipiteiden eriäväisyyteen, niin hän sotkeutuu auttamattomasti pikkuseikkoihin ja yksityiskohtiin.

I

Venäjän sosialidemokratian kaksi virtausta kysymyksessä, joka koskee vallankumouksemme ja niiden tehtävien arviointia, mitkä proletariaatilla on tässä vallankumouksessa, hahmottui täydellisesti jo aivan vuoden 1905 alussa ja sai täyden, tarkan ja tiettyjen järjestöjen virallisesti tunnustaman ilmaisunsa vuoden 1905 keväällä pidetyssä VSDTP:n Lontoon bolshevistisessä III edustajakokouksessa ja samaan aikaan pidetyssä menshevikkien Geneven konferenssissa. Sekä bolshevikit että menshevikit ottivat silloin käsittelyn alaiseksi ja hyväksyivät päätöslauselmia, joita nykyään liiankin kärkeästi pyrkivät hyljeksimään henkilöt, jotka unohtavat puolueensa tai vieläpä fraktionsakin historian tai haluavat karttaa periaatteellisten erimielisyyksien todellisten lähteiden selvilleottamista. Bolshevikkien mielipiteen mukaan proletariaatille lankeaa aktiivinen tehtävä — viedä porvarillis-demokraattinen vallankumous päätökseen ja olla sen johtajana. Tämä on mahdollista vain sillä ehdolla, että proletariaatin onnistuu saada mukaansa demokraattisen pikkuporvariston, varsinkin talonpoikaiston suuret joukot taistelussa itsevaltiutta ja liberaalista petturiporvaristoa vastaan. Bolshevikit tekivät johtopäätöksen tämän porvariston petturuuden kiertämättömyydestä jo silloin, ennen tärkeimmän liberaalisen puolueen, kadettien, julkista esiintymistä, he johtivat sen proletaarista liikettä pelkäävän porvariston luokkaeduista*.

* Vallankumouksen täydellinen voitto, sanoivat bolshevikit, on mahdollista vain proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisen-demokraattisen diktatuurin muodossa.

Menshevikit kallistuivat siihen mielipiteeseen, että porvarillisen vallankumouksen liikkeellepanevana voimana ja sen kantavuuden määrittelijänä pitää olla porvariston. Proletariaatti ei voi johtaa porvarillista vallankumousta, proletariaatin on esiinnyttävä vain äärimmäisen opposition osassa pyrkimättä vallan valtaamiseen. Menshevikit hylkäsivät mitä päättäväisimmin proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisen demokraattisen diktatuurin aatteen.

Silloin, vuoden 1905 toukokuussa (s.o. tasan kaksi vuotta sitten) erimielisyydet syntyivät puhtaasti teoreettisella, abstraktisella pohjalla, sillä puolueemme eteen ei ollut noussut mitään välitöntä käytännöllistä tehtävää. Sen vuoksi on erittäin mielenkiintoista tarkastella — opetuksesi niille henkilöille, jotka mielellään pyyhkivät pois edustajakokouksien päiväjärjestyksestä abstraktiset kysymykset ja panevat niiden tilalle „asiallisia” käytännön kysymyksiä,— *nimenomaan miten* nuo erimielisyydet ilmenivät sitten käytännössä.

Bolshevikit väittivät, että menshevikkien mielipiteet johtavat todellisuudessa vallankumouksellisen proletariaatin tunnusten madaltamiseen liberaalis-monarkistisen porvariston tunnusten ja taktiikan tasalle. Vuonna 1905 menshevikit todistelivat innokkaasti, että vain he puoltavat aito-proletaarista politiikkaa, mutta bolshevikit muka sulauttavat työväenliikkeen porvarilliseen demokraattiaan. Että menshevikeillä oli mitä vilpittömimmät aiomukset proletariaatin itsenäisen politiikan suhteen,— se näkyy seuraavasta erittäin opettavaisesta sanonnasta, joka on otettu eräästä senaikaisesta, vuoden 1905 toukokuussa hyväksytystä menshevikkien konferenssin päätöslauselmasta. „Sosialidemokratia”, sanotaan tuossa päätöslauselmassa, „tulee kuten ennenkin vastustamaan tekopyhänä kansan ystävinä kaikkia niitä poliittisia puolueita, jotka vaikka kohottavatkin liberaalisen ja demokraattisen lipun, kieltäytyvät proletariaatin vallankumoustaistelun todellisesta tukemisesta”. Kaikista näistä hyvistä aiomuksista huolimatta menshevikkien virheelliset taktilliset teoriat johtivat todellisuudessa proletaarisen itsenäisyyden uhraamiseen monarkistisen porvariston liberalismille.

Palauttakaamme mieleen, missä käytännöllisissä politiikan kysymyksissä bolshevikit ja menshevikit ovat eronneet

toisistaan näiden kahden vallankumousvuoden kuluessa. Bulyginin Duuma syksyllä 1905. Bolshevikit kannattivat boikotointia, menshevikit osallistumista. Witten Duuma — samoin. Poliitiikka I Duumassa (kesä 1906) — menshevikit kannattivat tunnusta: vastuuvollinen ministeristö, bolshevikit olivat vastaan: he kannattivat vasemmistolaisten, s.o. sosialidemokraattien ja trudovikkien, toimeenpanevaa komiteaa. Duuman hajottaminen (heinäkuu 1906) — menshevikit esittivät tunnuksen: „Perustavan kokouksen koollekutsuvana vallanelimenä esiintyvän Duuman puolesta”, bolshevikit hylkäävät tämän vallankumouksellisen tunnuksen liberaalisen vääristelyn. Toisen Duuman vaalit (vuoden 1906 loppu ja vuoden 1907 alku): menshevikit kannattavat „teknillisten liittojen” solmimista kadettien kanssa (ja Plehanov kannattaa poliittisen liiton solmimista „täysivaltainen Duuma”-ohjelman pohjalla). Bolshevikit vastustavat liittojen solmimista kadettien kanssa ja kannattavat itse näistä kamppailua pitäen sallittavana vasemmistoblokin. Rinnastakaa näitä sosialidemokraattisen taktiikan historian suurimpia tosiasioita kahden vuoden ajalta ylempänä esitettyihin tärkeimpiin periaatteellisiin erimielisyyksiin. Huomaatte heti, että kaksi vallankumousvuotta *ovat vahvistanneet* oikeaksi bolshevikkien yleisen teoreettisen analyysin. Sosialidemokratia on joutunut taistelemaan petoksellista liberalismia vastaan, se *on joutunut „lyömään yhdessä”* trudovikkien ja narodnikkien kanssa: toinen Duuma osoitti lopullisesti useimmilla Duumassa toimitetuilla äänestyksillä tämän olevan vallitsevaa. Menshevikkien hyvät aikomukset paljastaa tekopyhiksi kansan ystäviksi kaikki ne, jotka kieltäytyvät tukemasta proletariaatin vallankumouksellista taistelua, ovat osoittautuneet sen helvetintien kiveämiseksi, joka johtaa *poliittisiin* liittoihin liberaalien kanssa aina heidän tunnuksiensa hyväksymiseen saakka.

Teoreettisen erittelyn perusteella bolshevikit ennustivat vuonna 1905, että sosialidemokratian taktiikan keskiönä porvarillisessa vallankumouksessa on kysymys liberalismiin petturuudesta ja talonpoikaiston demokraattisista kyvyistä. Kaikki *myöhemmät* työväenpuolueen politiikkaa koskevat käytännölliset erimielisyydet ovatkin pyörineet nimenomaan tämän keskiön ympärillä. Menshevikkien taktiikan virheellisistä perustoista on tosiasiaa kehittynyt historiallisesti se politiikka, joka merkitsee riippuvaisuutta liberaaleista.

Vuoden 1906 Tukholman yhdistävän edustajakokouksen edellä bolshevikit ja menshevikit esittivät kaksi oleellisesti toisistaan eroavaa päätöslauselmaa porvarillisista puolueista. Bolshevikit esittivät päätöslauselmassa täydellisenä perusajatuksena liberalismiin perustuudesta sekä proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattisesta diktatuurista, mutta vain uudestaan havainnollistivat tätä ajatusta lokakuuta seuranneen kauden tosiasioilla ja tapahtumilla (lokakuulaisten ja kadettien kahtiajakaantuminen; Talonpoikaisliiton ja radikaalisten intelligenttiliittojen ynnä muiden perustaminen). Eritellessään erilaisten porvarillisten puolueiden perustyyppien luokkasisältöä bolshevikit lisäsivät, niin sanoakseni, konkreettisia tietoja vanhan, abstraktisen kaavansa puitteisiin. Menshevikit kieltäytyivät Tukholman edustajakokoukselle laatimassaan päätöslauselmassa erittelemästä eri puolueiden luokkasisältöä vedoten siihen, etteivät nämä puolueet ole luonteeltaan riittävän „vakiintuneita”. Täten oikeastaan kieltäydyttiin antamasta oleellista vastausta. Ja tuo kieltäytyminen ilmeni täysin havainnollisesti siinä, että menshevikit, jotka pääsivät Tukholman edustajakokouksessa voitolle, ottivat itse takaisin päätöslauselmansa suhtautumisesta Venäjän porvarillisiin puolueisiin. Vuoden 1905 keväällä menshevikit ehdottivat päätöslauselmassa, että paljastettaisiin tekopyhinä kansan ystävinä kaikki liberaalit ja demokraatit, jotka kieltäytyvät tukemasta proletariaatin vallankumouksellista taistelua. Vuoden 1906 keväällä bolshevikit, eivätkä menshevikit, kirjoittavat päätöslauselmassa tietyn liberaalisen puolueen, nimenomaan kadettien, *tekopyhydestä*, kun menshevikit sen sijaan pitävät parempana jättää kysymyksen avoimeksi. Vuoden 1907 keväällä, Lontoon edustajakokouksessa, menshevismi paljastaa itsensä vielä enemmän: entinen vaatimus — proletariaatin vallankumouksellisen taistelun tukeminen liberaalien ja demokraattien taholta, on heitetty tyyten yli laidan. Menshevikkien päätöslauselma (ks. päätöslauselmaehdotusta vuoden 1907 „Narodnaja Dumasta”, № 12 — *erittäin tärkeä asiakirja*) propagoi suoraan ja avoimesti proletariaatin ja yleensä porvarillisen demokratian toimintojen „*kombinointia*”, s.o. yhdenmukais-tamista meidän kielellä sanottuna!!

Porras portaalta. Sosialistin hyvät aikomukset ja huono teoria vuonna 1905. Ei mitään teoriaa eikä mitään aikomuk-

sia vuonna 1906. Ei mitään teoriaa ja avoimesti opportunistinen politiikka vuonna 1907. Sosialidemokraattisen ja liberaalis-porvarillisen politiikan „yhdenmukaistaminen” — sellainen on menshevismmin viimeinen sana. Eikä toisin voinut ollakaan sen jälkeen, kun oli solmittu vaaliliittoa kadettien kanssa, äänestetty Golovina, käyty yksityisneuvotteluja kadettien kanssa, yritetty poistaa ehdottomien vaatimustemme joukosta tilanherrain maan konfiskointi ja kun oli ollut muita menshevistisen politiikan edesottamuksia.

Lontoon edustajakokouksessa menshevikkien politiikka liberalismiin suhtautumista koskevassa kysymyksessä kärsi täydellisen romahduksen. Menshevikit eivät uskaltaneet laisinkaan esittää ensimmäistä, „Narodnaja Dumassa” (№ 12) julkaistua päätöslauselmaansa. He ottivat sen takaisin eivätkä esittäneet sitä edes valiokunnassa, jossa oli 15 edustajaa kaikista edustajakokouksen viidestä fraktiosta (4 bolshevikkia, 4 menshevikkiä, 2 puolalaista, 2 latvialaista ja 3 bundilaista). Nähtävästi sosialistisen ja liberaalisen politiikan „kombinoinnin”, yhdenmukaistamisen tunnus ei säikäyttänyt vain bundilaisia, vaan vieläpä useita menshevikkejäkin. Menshevikit saapuivat valiokuntaan „puhdistautuneina”: he kirjoittivat uuden päätöslauselman ja poistivat siitä täydellisesti „kombinoinnin”. „Kombinoinnin” asemesta he kirjoittivat siitä, että proletariaatin on käytettävä tarkoituksiinsa muita puolueita, että proletariaatin tehtäväksi on tunnustettava tasavallan pystyttäminen y.m. Mutta mikään ei auttanut. Kaikille oli liiankin selvää, että tämä komea ulkoasu on varta vasten koristettu kirjavaksi tuon saman „kombinointi”-politiikan verhoamista varten. Päätöslauselmasta juontuva käytännöllinen johtopäätös oli entinen: „erinäisissä, tietyissä tapauksissa on tehtävä sopimuksia näiden puolueiden (sekä liberaalien että narodnikkien) kanssa”. Valiokunnan 15 jäsenestä vain neljä, s.o. yksistään vain menshevikit, suostuivat ottamaan perustaksi moisen päätöslauselman! Sen täydellisempää tappiota menshevistinen politiikka politiikkana ei olisi voinutkaan kärsiä. Edustajakokouksessa otettiin perustaksi bolshevikkien päätöslauselma, ja sitten, toisarvoisten korjausten jälkeen, se hyväksyttiin täydellisesti 158—163 äänellä noin sadan (106:n yhdessä tapauksessa) ollessa vastaan ja 10—20 pidättäytyessä äänestyksestä. Mutta ennen kuin

siirrymme erittelemään tämän päätöslauselman perusajatuksia ja menshevikkien esittämien korjausehdotusten merkitystä, pysähdymme vielä erääseen, melko mielenkiintoiseen tapaukseen, joka sattui valiokunnassa päätöslauselmaa käsiteltäessä.

Valiokunnalle esitettiin kolme päätöslauselmaa eikä kaksi: bolshevikkien, menshevikkien ja puolalaisten päätöslauselma. Perusajatuksissa puolalaiset olivat bolshevikkien kanssa samaa mieltä, mutta he eivät hyväksyneet meidän päätöslauselmatyyppiämme, jossa eritellään puolueiden jokainen eri ryhmä. Puolalaisista se oli kirjoittamiseen viihättymistä; he pitivät päätöslauselmaamme monisanaisena. Oman päätöslauselmaehdotuksensa he rakensivat siten, että esittivät lyhyesti kaksi yleistä periaatetta, joita proletaarinen politiikka noudattaa porvarillisten puolueiden suhteen: 1) proletariaatin erillisuus luokkana *kaikista* muista puolueista sen sosialististen tehtävien nimessä, olkootpa nuo muut puolueet miten vallankumouksellisia ja vieläpä tasavaltalaisesti päättäväisiä tahansa; 2) yhteenliittyminen työpuolueiden kanssa itsevaltiutta ja petoksellista liberalismia vastaan.

On eittämätöntä, että nuo puolalaisten päätöslauselman kaksi oleellista ajatusta sisältävät mainiosti kysymyksen ytimen. Eittämätöntä on sekin, että suunnitelma — Venäjän kaikkien kansallisuuksien proletariaatille annetaan lyhyt, määrätty ohje esittämättä „sociologia” järkeilyjä erilaisten puolueiden tyypeistä — on mielenkiintoinen. Mutta siitä huolimatta kokemus on osoittanut, että sen päätöslauselman pohjalla, jonka puolalaiset ovat esittäneet tälle edustajakokoukselle, meidän ei onnistu ratkaista kysymystä täydellisesti, selvästi ja lopullisesti. Jotta olisi voitu torjua menshevismi, piti määritellä mitä seikkaperäisimmin sosialidemokratian myönteiset katsomukset eri puolueiden suhteen, sillä muussa tapauksessa olisi jäänyt maaperää epäselvyyksille.

Valiokunnassa menshevikit ja bundilaiset innostuivat heti kannattamaan puolalaisten päätöslauselmaa, nimenomaan siksi, että olisivat saaneet käyttää hyväkseen tuota maaperää. Seitsemällä äänellä (4 menshevikkiä, 2 puolalaista, 1 bundilainen) seitsemää vastaan (4 bolshevikkia, 2 latvia-laista, 1 bundilainen, valiokunnan viidestoista jäsen pidättyi äänestyksestä tai oli poissa) valiokunta otti perustaksi

puolalaisten päätöslauselmaehdotuksen. Sen jälkeen valiokunta ryhtyi tekemään puolalaisten ehdotukseen sellaisia „korjauksia”, jotka väristelivät sen aivan tuntemattomaksi. Hyväksyttiin jopa sellainenkin korjausehdotus, että „teknilliset” sopimukset liberaalien kanssa ovat sallittuja. On luonnollista, että puolalaiset ottivat silloin takaisin menshevikkien runteleman päätöslauselmaehdotuksensa. Osoitautui, että paitsi puolalaisia myös bundilaiset sekä menshevikit kieltäytyivät esittämästä edustajakokoukselle *sellaista* päätöslauselmaehdotusta. Koko valiokunnan työ meni hukkaan, ja edustajakokous joutui suoraan äänestämään bolshevikkien ehdotuksen perustaksiottamisesta.

Nyt herää kysymys, mikä periaatteellinen merkitys on sillä, että edustajakokous otti perustaksi tämän ehdotuksen? Minkälaisten proletaarisen taktiikan peruskohtien ansiosta edustajakokous asettui tämän ehdotuksen kannalle ja hylkäsi menshevikkien ehdotuksen?

Kun tutustutaan syvällisesti kumpaankin ehdotukseen, niin huomataan helposti kaksi sellaista peruskohtaa. Ensinnäkin, bolshevikkien päätöslauselmassa todella arvostellaan ei-proletaarisia puolueita sosialistisesti. Toiseksi, tässä päätöslauselmassa määritellään tarkasti proletariaatin taktikka nykyisessä vallankumouksessa, annetaan täysin selvä konkreettinen sisältö käsitteelle: vallankumouksen „johtaja” ja osoitetaan, kenen kanssa voidaan ja tulee „lyödä yhdessä”, ketä lyödä ja nimenomaan millaisissa olosuhteissa.

Menshevikkien päätöslauselman perusvirheenä onkin se, ettei se esitä kumpaakaan kohtaa ja että se tuolla tyhjyydellään avaa ovet selkoselälleen opportunistille, s.o. sille, että viime kädessä sosialidemokraattinen politiikka vaihdetaan liberaaliseen politiikkaan. Todellakin: katsokaapas, millaista on menshevikkien harjoittama ei-proletaaristen puolueiden sosialistinen arvostelu. Tämän arvostelun tuloksena on seuraava päätelmä: „yhteiskunnallis-taloudelliset olosuhteet ja historiallinen tilanne, joiden vallitessa tämä (s.o. meidän) vallankumous tapahtuu, estävät porvarillis-demokraattisen liikkeen kehitystä synnyttäen toisessa kohtiossa epäröintiä taistelussa ja vanhan järjestelmän perustuslaillisen, rauhallisen hävittämisen illuusioita ja toisessa kohtiossa — pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden ja agrariutopioiden illuusioita”.

Ensinnäkin, edessämme on puolueita koskeva päätöslauselma, jossa puolueista ei mainita mitään. Toiseksi, edessämme on päätöslauselma, jossa ei eritellä porvarillisen demokratian eri „kohtioiden” luokkasisältöä. Kolmanneksi, tässä päätöslauselmassa ei edes vihjauksin määritellä sitä, millainen pitäisi olla eri luokkien suhteen „vallankumouksemme”. Kun otetaan huomioon kaikki nämä puutteellisuudet, niin on sanottava, että päätöslauselmasta on kadonnut marxilainen *luokkataisteluooppi*.

Porvarillisten puolueiden eri tyyppejä eivät synnytä kapitalistisen yhteiskunnan eri luokkien perusedut,— eivätkä luokkaedut aiheuta toisilla rauhanomaisia illuusioita ja „sovittelupyrkimyksiä” ja toisilla „vallankumouksellisuutta”. Ei. Jotkin tuntemattomat yhteiskunnallis-taloudelliset olosuhteet ja historiallinen tilanne *estävät porvarillis-demokraattisen liikkeen kehitystä yleensä*. Pääoman sovitteluhalu ja talonpojan vallankumouksellisuus eivät siis johdu porvariston ja talonpoikaiston asemasta kapitalistisessa, maanorjuudesta vapautuvassa yhteiskunnassa, vaan yleensä koko „vallankumouksemme” joistain olosuhteista ja tilanteesta. Seuraavassa kohdassa puhutaan jopa sellaistaakin, että „nuo vallankumouksen kehitystä estävät kielteiset pyrkimykset” „ilmenevät tänä väliaikaisen hiljaisuuden hetkenä” erittäin voimakkaina.

Tuo ei ole marxilainen, vaan liberaalinen teoria, joka etsii erilaisten yhteiskunnallisten tendenssien juuria eri luokkien etujen *ulkopuolelta*. Tuo päätöslauselma ei ole sosialistinen, vaan vasemmistokadettilainen; siinä kielletään kummankin kohtion olevan äärimmäisyyksiä, kielletään kadettien opportunisti ja narodnikkien vallankumouksellisuus ja siten tosiasiaassa ylistellään *jotain* näiden kahden *välillä olevaa*. Tahtomattaankin tulee ajatelleeksi, että emmeköhän ole tekemisissä *kansansosialistien* kanssa, jotka etsivät kultaista keskitietä kadettien ja eserrien väliltä?

Elleivät menshevikkimme olisi poikenneet Marxin luokkataisteluteoriasta, niin he olisivat käsittäneet, että porvariston ja talonpoikaiston erilainen luokka-asema taistelussa „vanhaa järjestystä” vastaan selittää sen, että on olemassa erityyppisiä puolueita: toisaalta liberaalisia ja toisaalta narodnikkilaisia. Se, että kaikkia erilaisia ja mitä erilaisimpia puolueita, ryhmiä ja poliittisia järjestöjä, joita on syntynyt niin tavattoman runsaasti Venäjän vallankumouksen

kulussa, on aina ja poikkeuksetta vetänyt (paitsi taantumuksellisia puolueita ja proletariaatin puoluetta) nimenomaan näiden kahden tyyppin puoleen,— se on epäilyksetöntä, eikä se kaipaa todisteluja. Rajoittuessamme yhtenäisen porvarillis-demokraattisen liikkeen „kahden kohtion” osoittamiseen me esitämme vain yleisen kohdan emmekä mitään muuta. Kaikessa ja aina voidaan havaita kaksi „äärimmäisyttä”, kaksi kohtiota. Jokaisessa vähänkin laajemmassa yhteiskunnallisessa liikkeessä on aina sekä tällaiset „kohtiot” että enemmän tai vähemmän „kultainen” keskiväli. *Tällainen* porvarillisen demokratian luonnehtiminen merkitsee marxilaisen teesin tyypistämistä tyhjäksi fraasiksi sen sijaan, että tuota teesiä sovellettaisiin *Venäjän* eri puolue-tyyppien luokkajuorien erittelyyn. Mensheveikeillä ei tapaa porvarillisten puolueiden sosialistista arvostelua, sillä kaikkien ei-proletaaristen oppositiopuolueiden nimittäminen porvarillis-demokraattiseksi ei vielä lainkaan merkitse sosialistista arvostelemista. Ellette ole osoittaneet, minkä luokkien edut ja nimenomaan mitkä tällä haavaa määräävinä olevat edut määräävät eri puolueiden ja niiden politiikan olemuksen, niin te ette ole soveltaneet marxilaisuutta käytännössä, te olette *tosiasiassa* hyljänneet luokkataisteluteorian. Silloin sana „porvarillis-demokraattinen” ei ole teillä mitään muuta kuin platoninen kunnianosoitus marxilaisuutta kohtaan, sillä teillä tuon sanan käyttöä ei seuraa liberalismiin tai demokratismin tietyn tyyppin yhdistäminen porvariston tiettyjen kerrosten määrättyihin omanvoitonpyyteisiin etuihin. Ei ole ihme, että meidän liberaalimme, alkaen demokraattisten reformien puolueesta ja kadeteista ja päättyen „Tovarishtsh” lehden puolueettomiin bezzaglavijalaisiin, nähdessään menshevikkien soveltavan *tuolla tavalla* marxilaisuutta, käyvät innokkaasti kannattamaan sellaisia „aatteita”, että opportunisti- ja vallankumouksellisuusäärimmäisyydet demokratiassa ovat vahingollisia... sillä se ei ole aate, vaan kulunut yleinen sanonta. Todelakin, eihän *sanonta*: „porvarillinen demokratia” peloita liberaaleja! Heitä peloittaa se, että kansalle paljastuu, nimenomaan minkä omistavien luokkien mitkä aineelliset edut ovat heidän liberaalisten ohjelmiensa ja fraasiensa tavoitteena. Siinä on asian ydin eikä sanonnassa „porvarillinen demokratia”. Luokkataisteluopin soveltaja ei ole se, joka sanonnalla „porvarillinen demokratia” varjelee alati

itseään kuin ristinmerkillä, vaan se, joka todella osoittaa, missä nimenomaan ilmenee kyseisen puolueen porvarillisuus.

Jos „porvarillinen demokratia“-käsite ei velvoita mihinkään muuhun kuin tuomitsemaan niin opportunistin kuin vallankumouksellisuudenkin äärimmäisyydet, niin silloin tuo käsite madaltaa marxilaisen opin liberaalisen tusinafraasin tasalle. Liberaalia ei kauhistuta tuon käsitteen tuollainen käyttö, sillä, toistamme, häntä ei kauhistuta *sanonta*, vaan teko. Hän voi suostua siihen, että hyväksyy hänelle epämieluisan ja „marxilaisuudelta haiskahtavan” termin. Mutta sitä mielipidettä, että hän, kadetti, ilmentää sen porvarin etuja, joka myy vallankumouksen niille ja niille,— sitä ei hyväksy sen enempiä liberaali kuin „Tovarishtsh” lehden bernsteiniläismielinen „intelligenttikään”. Juuri sen vuoksi, kun menshevikit marxilaisuutta soveltaessaan madaltavat sen tyhjäksi fraasiksi, joka ei sano mitään eikä velvoita mihinkään,— juuri sen vuoksi bezzaglavijalaiset, Prokopovitshit, Kuskovat, kadetit ynnä muut ovat valmiit tukemaan kaksin käsin menshevismiä. Menshevikkien marxilaisuus on marxilaisuutta, jota leikellään porvarillisen liberalismiin mitan mukaan.

Näin ollen menshevikkien kannan ensimmäisenä perusvirheenä tässä kysymyksessä on se, että tosiasiasa menshevismi ei esitä sosialistista arvostelua ei-proletaarisista puolueista. Tosiasiasa se luopuu Marxin luokkataisteluopin perusteista. Lontoon edustajakokous teki lopun tästä sosialidemokraattisen politiikan ja teorian vääristelystä. Toinen perusvirhe — tosiasiasa menshevismi ei tunnusta proletariaatin itsenäistä politiikkaa nykyisessä vallankumouksessa, ei osoita sille määrättyä taktiikkaa. Kaihda opportunistin ja vallankumouksellisuuden äärimmäisyyksiä,— sellainen on yksi menshevismien käsky, joka juontuu heidän päätöslauselmastaan. Solmi aika ajoittain sopimuksia liberaalien ja demokraattien kanssa,— sellainen on toinen käsky. Kombinoi (yhdenmukaista) politiikkasi liberaalisen ja demokraattisen politiikan kanssa,— sellainen on kolmas käsky, joka on esitetty „Narodnaja Dumassa” ja silloisessa menshevikkien päätöslauselmassa. Saatte heittää siitä pois niin tyyten kuin tahdotte maininnan kolmannesta käskystä; saatte lisätä toivomuksia ja vaatimuksia: „proletaarisen politiikan tulee olla itsenäistä”, lisätä tasavalta-vaatimuk-

sen (kuten menshevikit tekivät Lontoon edustajakokouksessa),— siten te ette vähimmässäkään määrin tee olemattomaksi menshevismien toista perusvirhettä. Proletaarisen politiikan itsenäisyyttä ei määrätä siten, että vastaavaan kohtaan lisätään sana „itsenäinen”, eikä siten, että lisätään maininta tasavallasta, — se määrätään vain siten, että *osoitetaan tarkasti todella itsenäinen tie*. Mutta sitä menshevismi ei tee.

Todellisuudessa, objektiivisia luokka- ja yhteiskunta-voimien suhteita vastaavasti, meidän nähtemme käydään taistelua kahden tendenssin välillä: liberalismi pyrkii keskeyttämään vallankumouksen, proletariaatti — viemään sen päätökseen. Ellei proletariaatti tällöin käsitä tuota liberalismien tendenssiä, ellei se käsitä, että sen tehtävänä on käydä suoranaista taistelua liberalismia vastaan, ellei se taistele demokraattisen talonpoikaiston vapauttamiseksi liberalismien vaikutuksen alta, niin *tosiasiallisesti* proletariaatin politiikka *ei ole itsenäistä*. Menshevikit laillistavatkin juuri tämän, todellisuudessa epäitsenäisen politiikan: juuri sitä merkitsee se, kun pidetään sallittavina aika ajoittain tehtävät sopimukset eikä määritellä näiden sopimusten *linjaa*, ei määritellä tärkeintä rajalinjaa, joka erottaa toisistaan kaksi taktiikkaa vallankumouksessamme. „Sopimus aika ajoittain”, — tämä kaava verhoaa todellisuudessa sekä vaaliliittoa kadettien kanssa, „täysivaltaista Duumaa” että vastuuvollista ministeristöä, s.o. koko sitä politiikkaa, joka merkitsee työväenpuolueen todellista riippuvaisuutta liberalismista. Historiallisessa nykytilanteessa ei voi olla puhettakaan työväenpuolueen itsenäisestä politiikasta, ellei tämä puolue aseta suoranaiseksi tehtäväkseen taistelua vallankumouksen päätökseen viemisestä, ei ainoastaan itsevaltiutta, vaan myös liberalismia vastaan, taistelua liberalismia vastaan vaikutuksesta demokraattiseen talonpoikaistoon. Porvarillisen vallankumouksen historialliset olosuhteet Euroopassa ovat XX vuosisadan alussa sellaiset, että sosialidemokratian muunlainen politiikka, olipa se millaista hyvänsä, merkitsisi todellisuudessa alistumista liberaaliseen politiikkaan.

Ei-proletaarisia puolueita koskevan bolshevistisen päätöslauselman hyväksyminen Lontoon edustajakokouksessa merkitsee sitä, että työväenpuolue hylkäsi päättävästi kaikki luokkataistelusta poikkeamiset ja tunnusti todellisuudessa

oikeaksi ei-proletaarisia puolueita koskevan sosialistisen arvostelun ja proletariaatin itsenäiset vallankumoukselliset tehtävät nykyisessä vallankumouksessa.

Tätä korosti vielä lisää se, että hylättiin menshevikkien ehdottamat päätöslauselmakorjaukset.

II

Kun edustajakokous oli ottanut perustaksi bolshevikkien päätöslauselmaehdotuksen suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin, alkoi menshevikkien ja bundilaisten taholta satamalla sataa korjausehdotuksia. Eräissä edustajakokouksen byroolle jätetyissä vastalauseissa lasketaan korjausehdotuksien yleismäärän olleen noin 70 ja ylikin. En käy kuvaamaan tässä tuon jarrutuksen lakkauttamiseksi käydyin taistelun vaiheita, jarrutuksen, joka jätti kauas taakseen ne kuuluisat Akimovin 22 korjausehdotusta, jotka hän teki toisessa edustajakokouksessa, jätän luettelematta koko joukon aivan sisällöttömiä ja tyhjämpäiväisiä korjausehdotuksia. Luettelen vain *viisi* korjausehdotusta, joilla oli todella erittäin tärkeä periaatteellinen merkitys. Tässä nuo korjausehdotukset siinä järjestyksessä kuin ne käsiteltiin edustajakokouksessa.

Päätöslauselmamme perustelujen kolmannessa kohdassa sanotaan suoraan, että proletariaatin tehtävänä „on täyttää johtajan osa porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa”. Menshevikit esittivät korjausehdotuksia: „johtaja”-sanan asemesta pitää panna sana: „etujoukko”, „kärkijoukko” tai sanat: „tärkein liikkeellepaneva voima”. Kaikki nämä korjausehdotukset hylättiin. Bolshevikeilla ei ollut mitään sitä vastaan, että olisi toistettu vaikka miten monta kertaa kysymystä proletariaatin täydellisen luokkaisenäisyyden säilyttämisestä. Mutta vallankumouksen *johtajan* osaa koskevan sanonnan *heikentäminen* merkitsi ovien avaamista opportunistille. Proletariaatti voi olla myös tilanherramaisesti ty pistetyn porvarillisen vallankumouksen „tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana”. Voidaan olla toisen luokan voiton tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana, kun ei osata puolustaa oman luokan etuja. Vallankumouksellisella sosialidemokratiolla, ellei se halua pettää itseään, ei ole oikeutta rajoittaa siihen. Sen pitää auttaa proletariaattia nousemaan passiivisesta tärkeimmän liik-

keellepanevan voiman osasta aktiiviseen johtajan osaan,— tyvistetyn vapauden puolesta taistelevan soturin riippuvaisesta asemasta työväenluokalle edullisen täydellisen vapauden puolesta taistelevan soturin mitä itsenäisimpään asemaan. Porvarillisessa vallankumouksessa sosialidemokratian opportunistisen ja vallankumouksellisen taktiikan välisen eron ydin, voidaan sanoa, onkin siinä, että edellinen taktiikka tyytyy siihen, että proletariaatti esittää tärkeimmän liikkeellepanevan voiman osaa, kun taas jälkimmäinen taktiikka on suunnattu siihen, että proletariaatti esittäisi johtajan eikä suinkaan yksistään „liikkeellepanevan voiman” osaa.

Sanonta „etujoukko” niinikään heikentäisi sitä, että proletariaatin tehtäväksi tunnustetaan muiden demokraattisten luokkien johtaminen, tai ainakin se voitaisiin tulkita sellaiseksi heikentämiseksi.

Toinen korjausehdotus: päätöslauselman päätösoosan kolmannesta kohdasta (liberaalisten puolueiden luonnehdinta) on poistettava maininta siitä, että liberaalit *pettävät* demokraattista pikkuporvaristoa. Se on poistettava tai sitä on muutettava marxilaisuuden nimessä, sanoivat menshevikit, sillä materialistien ei sovi selittää puolueiden yhteiskunnallisen kokoonpanon syiksi „pettämisinä”. Tuon päätelmän sofistisuus oli liiankin silmään pistävä, jotta edustajakokous olisi voinut tarttua onkeeseen. Kun marxilaisuuden nimessä kielletään petoksen osuus porvariston politiikassa, niin se on samaa kuin se, jos „taloudellisen tekijän” nimessä kielletäisiin kaikinainen väkivalta. Tuolla tavalla käsittävät marxilaisuuden vain Davidit, Vollmarit ja muut opportunistit tukipylväät. Kun esimerkiksi kielletään petoksen osuus tai yritetään heikentää tätä osuutta siinä kadettien nykyisessä politiikassa, jota he harjoittavat talonpoikien ja pikkuporvariston suhteen Venäjällä, niin se merkitsee liberalismiin kaunistelemista vääristelemällä tosiasioita sen hyväksi. Sillä se, että kadetit suorastaan pettävät talonpoikaisten ja pikkuporvarivalitsijoiden, on aivan kiistaton tosiasia. Silloin, kun luokan intressit synnyttävät tiettyjä teoreettisia illuusioita, s.o. harhakuvitelmiä (esimerkiksi kun talonpoikaiston intressit synnyttävät sellaisia pettäviä toiveita, että tilanherrain maan pakkoluovutuksen tuloksena saadaan kaikki hyvyydet), ei sovi puhua puolueen harjoittamasta valitsijoidensa pettämisestä. On ehdottomasti

puhuttava avoimesti ja kaikkien kuullen tiettyjen kansankerrosten peittämisestä näiden kerrosten parlamenttiedustajain taholta, kun nuo edustajat uhraavat näiden kerrosten suoranaiset edut niiden riistäjien hyväksi (talonpojat kavalletaan tilanherroille j.n.e.). Saksan porvaristo kavalsi talonpojat, kirjoitti Marx vuonna 1848. Ellemme me vuoden 1907 Venäjällä rohkene sanoa sitä porvaristostamme ja kadeteistamme, ellemme kykene todistamaan sitä kansanjoukoille, niin silloin me tullaamme lokaan sosialidemokraattien suuren nimen.

Kolmas korjausehdotus: lisäyksenä tuohon samaan 3. kohtaan on katsottava sallittavaksi „teknillisten sopimusten” teko kadettien kanssa. Tämä korjausehdotus hylättiin edustajakokouksessa toimitetulla avoimella äänestyksellä. Me ilmoitimme, että jos se hyväksytään, niin meidän on pakko ottaa koko päätöslauselmamme takaisin: meillä on oikeus tehdä se, jos korjauksilla väärennetään päätöslauselman perusajatus. Me emme puhu mitään sellaista, että erikoisesti kiellettäisiin kaikkinaisten sopimusten solmiminen kadettien kanssa, sanoimme me. Puhe on yleisestä poliittisesta linjasta eikä erikoistapausten kieltämisestä tai sallimisesta. Ken tahtoo vilpittömästi soveltaa tätä edustajakokouksen päätöslauselmaa, hän ei tee vaaliliittoja kadettien kanssa eikä suostu esittämään yhteisiä tunnuksia heidän kanssaan, vaikkei tästä seuraakaan, etteikö jokin yhteisen äänestyksen „tapaus” olisi Duumassa mahdollinen. Edustajakokouksen päätöslauselman vilpillisiä täytäntöönpanijoita taas olisi yleensä hyödytöntä yrittää „pyydystää ansaan” tällä tai tuolla sanonnalla. Koko puolueemme on tullut käytännössä tuntemaan liiankin hyvin sen, mitä menshevikeillemme merkitsevät „teknilliset sopimukset” liberaalien kanssa.

Neljännän korjausehdotuksen: 4. kohtaan on lisättävä maininta siitä, että on välttämätöntä taistella narodnikkien agraariutopismia ja vallankumouksellisuutta vastaan,— menshevikit esittivät useita kertoja muuttaen joka kerta korjausehdotuksen tekstin erillisiä sanoja tai mielipidettään siitä, mihin paikkaan se päätöslauselmassa liitetään. Näiden korjausehdotusten johdosta käydyt väittelyt olivat merkitykseltään kieltämättä periaatteellisia. Siinä menshevikit yrit-

tivät jälleen, marxilaisuuden lipun nojalla, viedä läpi sellaista, joka on syvästi ristiriidassa marxilaisuuden kanssa. On epäilemätöntä, että marxilaisuus ei hyväksy sen enempää narodnikkien agraariutopioita kuin pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden menettelytapojakaan. Jos asianlaita on niin, päättelivät menshevikit, niin sanokaakin se tässä, päätöslauselmassanne.— Suokaa anteeksi, hyvät toverit, vastasimme me heille, se kaikki on jo sanottu tässä juuri siten kuin se on sanottava. Teidän lisäyksenne sen sijaan, vaikka te ette sitä tahtoisi ettekä tietäisikään, merkitsee hyökkäystä tilanherrain maan *konfiskointia* vastaan. Emmehän me ole unohtaneet sitä, että nimenomaan tämän konfiskoinnin julistavat „utopismiksi” ja „vallankumouksellisuudeksi” kaikkien liberaalien lisäksi myös monet puolueeseen kuulumattomat sosialidemokraatit à la * herrat Prokopovitshit, Kuskovat ja muutamat (onneksi muutamat) puolueeseen kuuluvat sosialidemokraatit, jotka ovat kehoittaneet niin sosialidemokraattista duumaryhmää kuin puolueen Keskuskomiteaakin olemaan vaatimatta kategorisesti konfiskointia.

Päätöslauselma pitää kirjoittaa niin, ettei sitä voitaisi olla ymmärtämättä. Siinä on otettava huomioon kaikki todellisessa politiikassa tavattavat poliittiset pyrkimykset eikä sosialidemokratian tämän tai tuon osan hyvät aikomukset (edellyttäen aina parhaimpia aikomuksia). Tunnustimme päätöslauselmassamme suoraan ja selvästi narodnikkien „*valesosialismin*”. Olemme suoraan nimittäneet heidän „socialistista” ideologiaansa yksinkertaisesti „*hämäräksi*”. Taistelu narodnikkien harjoittamaa proletaarin ja pienisännän välisen luokkavastakohtaisuuden hämäämistä vastaan on katsottu sosialidemokraattien ehdottomaksi velvollisuudeksi. Se on tyhjentävästi sanottu, siinä on jo tuomittu narodnikkilaisuudessa oleva todella utopistinen aines, siinä on tuomittu myös pikkuporvarillinen „luokista riippumaton” vallankumouksellisuus. Eikä siinä kaikki. Päätöslauselmassamme on muutakin kuin pelkkää tuomitsemista, pelkkää kieltämistä, siinä osoitetaan myös kyseisten puolueiden myönteinen sisältö. „Taistelu tilanherrain maanomistusta ja maaorjuusvaltiota vastaan”, näin me olemme määritelleet

* — sellaiset kuin. *Toim.*

tuon sisällön. Eikä se ole marxilainen, joka „hämärää” pikkuporvarillista sosialismia vastaan käyttävän taistelun vuoksi unohtaa tämän. Tuolla reaalisella sisällöllä on nykyisessä vallankumouksessa verrattomasti tärkeämpi merkitys kuin narodnikkien hämärillä haaveiluilla huomispäivästä. Liberaalinen ja proletaarinen politiikka eroavat nyt toisistaan mitä oleellisimmalla tavalla tuon reaalisen taistelun vuoksi. Liberaalinen politiikka pitää tilanherrain maanomistuksen ja maaorjuusvaltion täydellistä hävittämistä *utopiana ja tyhjäänpäiväisenä vallankumouksellisuutena*: sellainen hävitys on porvaristolle *epäedullista* ja vaarallista. Narodnikkien utopismia ja vallankumouksellisuutta vastaan suunnatuissa hyökkäyksissä ilmenee meidän päiviemme todellisessa politiikassa nimenomaan tuollainen porvariston itsekäs luokkaetu eikä mikään muu. Proletaarinen politiikka sitävastoin erottaa toisistaan luokattoman sosialismin „tasasuhtaisuus”-haaveiden utopismin, vallankumouksellisuuden ja yleensä *hämäryyden* ja tilanherroja ja maaorjuuttajia vastaan käyttävän päättäväisen taistelun *reaalisuuden*. Se, mikä liberaaleista on vahingollista utopiaa, on meistä tällä haavaa proletariaatin tärkein intressi: tilanherrain maanomistuksen ja maaorjuusvaltion täydellinen hävittäminen. Tällä perustalla meidän on nyt käytävä käytännössä mitä ankarinta, välitöntä taistelua liberalismia vastaan, taistelua demokraattisen talonpoikaiston vapauttamiseksi liberalismiin vaikutuksesta.

Erittelemisämme menshevikkien korjausehdotuksissa kuvastuu muuan mitä laajimmalle levinneistä menshevismien virheistä: se, että yhdenvertaistetaan porvariston taantumuksellisuus tässä vallankumouksessa (s.o. taantumuksellisuus taistelussa tilanherroja ja itsevaltiutta vastaan) ja talonpoikaiston taantumuksellisuus (vaikka tämä taantumuksellisuus ei koske taistelua tilanherroja ja itsevaltiutta vastaan, vaan taistelua pääomaa vastaan, s.o. se ei koske tämän, porvarillisen, vaan tulevan, sosialistisen vallankumouksen tehtäviä). Edustajakokous tuomitsi tämän menshevikkien perusvirheen. Mutta käytännössä tällä virheellä on suuri merkitys, sillä sen avulla on verhottu politiikkaa, joka pitää yhtäläisesti sallittavana proletariaatin yhteisen toiminnan niin liberaalien kuin talonpoikaisdemokratiankin kanssa.

Menshevikkien viimeinen, kaikkia kiinnostava korjaus-ehdotus koski myös 4. kohtaa, nimenomaan sen loppuosaa. Menshevikit ehdottivat poistettavaksi siitä maininnan taistelusta kadetteja vastaan („...,asettumaan sosialidemokratian puolelle mustasotnialaisia ja kadetteja vastaan”). Saadakseen tämän korjausehdotuksensa, jota kyseinen edustajakokous ei kerta kaikkiaan olisi voinut hyväksyä, näyttämään edes *ulkonaisesti* vähänkin hyväksyttävältä he ehdottivat korvattavaksi heille epämieluisat sanat viittauksella taisteluun demokraattisen vallankumouksen päätökseen viemisestä. Se oli omalaatuinen yritys „sokeroittaa karvas pilleri”, viedä läpi bolshevikeille erittäin otollisen *tunnuksen* varjolla sellainen *politiikka*, jota bolshevikit eivät voi hyväksyä (olla taistelematta suoraan kadetteja vastaan). Olkoon lippu sinun, mutta lasti meidän,—juuri tämän sanoivat tosiasiallisesti ehdotuksellaan menshevikit, nuo aidot oportunistipolitikoitsijat.

Menshevikkien naiivi sotajuoni paljastettiin tietenkin heti, naurun raikuessa bolshevikkien penkeiltä (Lontoon kirkossa me todella istuimme penkeillä, niin ettei tämä sanonta ole kuvaannollinen). Näiltä samoilta penkeiltä kajahti suorastaan homeerinen, hillitön nauru ja pilkallisten suosionosoitusten myrsky, kun menshevikkien korjausehdotuksen kumoonäänestämisen jälkeen eräs puolalainen esitti toisen korjausehdotuksen: päätöslauselmaan on jätettävä maininta *taistelusta* kadetteja vastaan ja samalla tehtävä lisäys — tunnustettava taistelu vallankumouksen päätökseen viemisen puolesta. Tämän korjausehdotuksen edustajakokous tietysti hyväksyi. Erittäin paljon pilkallisia suosionosoituksia saivat osakseen menshevikit, jotka äänestivät tämän korjauksen puolesta („asema velvoittaa!”),—sen jälkeen, kun L. Martov oli „Otgoloski” kokoelmassa (№ 5) syytänyt meitä vastaan tulta ja tulikiveä tämän, vallankumouksen päätökseen viemistä koskevan, muka porvarillistasavaltalaisen aatteen vuoksi.

Menshevikkien epäonnistunut juoni koitui sangen onnistuneeksi palvelukseksi meille, sillä tämän korjausehdotuksen ansiosta edustajakokous hyväksyi meidän toisen, edustajakokoukselle esittämättä jättämämme päätöslauselman, nimittäin: proletariaatin luokkatehtäviä koskevan päätöslauselman erittäin tärkeän ajatuksen.

III

Nykyistä suhdettamme kadetteihin ei tarvitse merkitä pöytäkirjaan,—sanoi edustajakokouksessa eräs huomattava menshevikki (luultavasti Martynov) toivoen, niin sanoaksemme, että menshevismmin pakoa pidettäisiin mallikelpoisessa järjestyksessä tapahtuvana perääntymisenä. Olkoon niin, etteivät kadetit kelpaa nyt mihinkään. Mutta älkää merkitkö sitä pöytäkirjaan, sillä he voivat vielä kelvatakin.

Noihin sanoihin oli puettu epäonnistuneesti eräs menshevismmin sangen oleellinen ajatus, johon porvarillisiin puolueisiin suhtautumista koskevan kysymyksen erittelyn yhteydessä kannattaa lopuksi pysähtyä. Tuo sanamuoto on epäonnistunut siksi, että päätöslauselma, jossa määritellään kyseisen, nykyisen, vastavallankumouksellisen politiikan luokkajuuret, ei laisinkaan sulje pois sitä, ettei voitaisi käyttää hyväksi kaikkea, mikä voi „kelvata”. Oleellinen tässä on se ajatus, että joskaan kadetit eivät nyt ole menshevikkien luottamuksen arvoisia, niin on ollut aika, jolloin he ovat olleet sen arvoisia.

Tuo ajatus on virheellinen. Kadetit eivät ole koskaan olleet menshevikkien luottamuksen arvoisia. Jotta vakuuttuu siitä, ei tarvitse muuta kuin ottaa vallankumouksemme suurimman nousun kausi, vuoden 1905 loka—joulukuu, ja rinnastaa siihen nykyistä kautta, joka on miltei suurimman laskun kautta. Kadetit eivät olleet sen enempää suurimman nousun kuin suurimman laskunkaan aikana menshevikkien luottamuksen arvoisia, he eivät todistaneet oikeaksi menshevikkien taktiikkaa, vaan menettelyllään horjuttivat sitä. Nousun kaudella menshevikit itse taistelivat aktiivisesti liberaaleja vastaan (palauttakaa mieleenne „Natshalo”), ja nykyään kaikki II Duumassa suoritettut äänestykset yhdessä otettuina puhuvat selvääkin selvemmin „vasemmistoblokki”-politiikan puolesta ja kadettien tukemisen politiikkaa vastaan.

Venäjän sosialidemokratian tuleva historiankirjoittaja on nimittävä vallankumouksemme suurimman nousun ja suurimman laskun välistä aikaa horjunnan kaudeksi. Tänä aikana sosialidemokratia menshevikkien ominaisuudessa horjahti liberalismmin puoleen. Väittelyjen vuosi (vuoden 1904 lopusta vuoden 1905 loppuun) oli kiistakysymysten historiallista valmistelua ja yleisen arvioinnin esittämistä

niistä. Puolitoista vallankumousvuotta (v. 1905 loppu — v. 1907 puoliväli) oli näiden kiistakysymysten käytännöllistä kokeilua käytännöllisen politiikan alalla. Tämä kokeilu osoitti käytännössä, että liberalismien tukemisen politiikka epäonnistui täydellisesti, tämä kokeilu johti siihen, että tuli tunnustetuksi proletariaatin ainoa vallankumouksellinen politiikka porvarillisessa vallankumouksessa: on taisteltava vallankumouksen päätökseen viemisen puolesta yhdistäen ympärilleen demokraattisen talonpoikaiston petturiliberalismia vastaan.

Olisi uskallettava sanoa, että Lontoon edustajakokous teki lopun tuosta kaudesta — sosialidemokratian horjunnasta liberalismien puoleen. Mutta joka tapauksessa on tehty vakava aloite horjunnan lopettamiseksi.

P. S.* Porvarillinen lehdistö käyttää innokkaasti hyväkseen sosialidemokraattien pakollista vaitiota ja Lontoon edustajakokouksen „puolilegaalisuutta” panetellakseen bolshevikkeja aivan kuin edesmenneitä. Ilman päivälehteä emme tietenkään voi ajatellakaan kilpailemista puolueettoman „Tovarishtsh” lehden kanssa, jossa entinen sosialidemokraatti A. Bram, hra Juri Perejaslavski ja tutti quanti** tanssivat oikeata cancania,— kun ei ole pöytäkirjoja, voi valehdellakin rankaisua pelkäämättä. Noiden A. Bramien, Perejaslavskien ja kumpp. kirjoituksissa ei ole mitään muuta kuin puolueeseen kuulumattomien porvarillisten intelligenttien tavallista kiukkua, niin ettei tarvitse muuta kuin viitata näihin kirjoituksiin, jotta ne otettaisiin vastaan ansaitulla ylenkatseella. Toista on „Birzhevkan” julkaisema hra Struven haastattelu, jota tähän mennessä ei nähtävästi ole kumottu. Paitsi ylenkatsetta se ansaitsee tieteellistä huomiota tuota... yksilöä kohtaan. Hänen viettomyksensä lokakuulaisiin ja vihamielisyytensä vasemmistolaisia kohtaan kuvastaa todella klassillisesti liberalismien luonteenomaisia tendenssejä. Hra Struve tunnustaa todeksi vanhat huhut siitäkin, että hän vei läpi byroohon (Duuman byroohon) lokakuulaisen, ja siitä, että hän yleensä on käynyt neuvotteluja ja pitänyt istuntoja lokakuulaisten kanssa. Hän kannattaa yhteenliittymistä lokakuulaisten kanssa!

* — Postscriptum — jälkikirjoitus. *Toim.*

** -- heidän kaltaisensa. *Toim.*

Kiitämme teitä, hra Struve, te vahvistatte mainiosti oikeaksi sen, mitä „Proletari” (№ 5: „Venäjän poliittisten puolueiden luokittelun yritys”) kirjoitti jo viime syksynä lokakuulaisista ja kadeteista! * Hra Struve tuntee porvarillisen *intelligenssin* voimattomuuden ja tahtoo siirtää liberalismiin painopisteen lähemmäksi *omistavia luokkia*. Kadettien tyyppiset liberaalit eivät saa aikaan sopimusta kruunun kanssa,— alas kadetit, saatakoon aikaan sopimus edes lokakuulaistyyppisten „liberaalien” kanssa. Se on johdonmukaista. Ja meille edullista, sillä se selvittää ja täsmentää tilannetta. Uusi, tilanherrain Duuma. Uusi vaalilaki, joka tekee oivallisesti mahdollisimman selvän eron toisaalta luotettavien tilanherrojen ja porvaripösojen ja toisaalta epäluotettavien talonpoikien, kaupungin pikkuporvariston ja työläisten välillä. Uusi virtaus liberalismissa: hra Struven sota „vasemmistolaisten seikkailupolitiikkaa” vastaan, näiden harjoittamaa „*kehittymättömien talonpoikaisjoukkojen karkeiden sosiaalisten vaistojen!*” („sosiaaliset vaistot” — se on typerää, mutta sitä havainnollisempaa typeryydessään. Hra Struven kyhäelmät tulevat nähtävästi olemaan sitä typerämpiä ja sitä selvempiä, mitä enemmän tuo herra lähenee Venäjän kansan liittoa, joka ei ole enää kaukana hänestä) *hyväksikäyttämistä vastaan*”.

Niin, se ei ole sattuma. Porvarillinen liberalismi, intelligenti puolue, on voimaton. Se on voimaton, ellei se taistele vallankumouksellisen („karkeat sosiaaliset vaistot”) talonpoikaiston kanssa. Se on voimaton, ellei se ole lujassa liitossa rahasäkin kanssa, tilanherrajoukon, tehtailijain kanssa... *lokakuulaisten kanssa*. Mikä on totta, se on totta. Olemme jo aikoja sitten sanoneet kadeteille: „minkä teet, tee pian”. Ken puolustaa sopimusta kruunun kanssa,—menköön lokakuulaisten luo, Stolypinin luo, liittyköön Venäjän kansan liittoon.

Ken on kansan puolesta,—seuratkoon sosialidemokratiaa, joka yksin vain on taistellut ja taistelee armottomasti trudovikkeihin kohdistuvaa liberalismiin vaikutusta vastaan.

Eräät arvelivat, että nimenomaan menshevikkien politiikka kykenee hajottamaan kadetit. Naiivi illuusio! Vain vallankumouksellisen sosialidemokratian vasemmistoblokkipolitiikka on hajottanut kadetteja ja hajottaa heidät. Vain

* Ks. Teokset, 11. osa, ss. 209—215. Toim.

tällainen politiikka jouduttaa kiertämätöntä rajankäyntiä: porvarilliset liberaalit — lokakuulaisten puolelle, porvarilliset demokraatit — trudovikkien puolelle. Sosialidemokratia tulee edelleenkin niin kuin tähänkin saakka pakoittamaan näitä viimeksi mainittuja tekemään valintansa johdonmukaisen proletaarisen demokratismin ja liberalismiin välillä.

Rohkeasti eteenpäin, poliitikot à la Struve!

*Julkaistu v. 1907 kokoelmassa:
„VSDTP:n Lontoon edustajakokouk-
sen yhteenvetoja”. Pietari
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan kokoelman
tekstin mukaan*

